

Српски Јунаци

Од Косовског боја до Кошара

Текст: Милан Бојић
Илустрације: Владимир Крстић Лаци

Добродетељ
2020.

Добро дошли

У СВЕТ НЕВЕРОВАТНИХ ПОДВИГА ВЕЛИКИХ СРПСКИХ ЈУНАКА

Драга децо, ова књига ће вам попут времеплова помоћи да се отиснете у бурну и занимљиву прошлост. Путоваћете у величанствени средњи век и сусрести са славним витезовима, упознаћете јунаке који су се борили против моћне турске царевине и на крају наше хероје који се нису повукли ни пред највећим силама модерног света.

Од ових великана можете много тога да научите: од Милоша Обилића да храброст нема цену, од Кнеза Лазара да је лепота у жртвовању за друге, од Карађорђа да је величина у заштити слабијих, од Милунке Савић да љубав према ближњима жене чини неустрашивим и на крају од чувених јунака са Кошара да и у наше време човек може да буде херој. Баш су савремени јунаци доказ да бурна и тешка времена кроз која смо пролазили нису могла да угасе огањ јунаштва и доброте који у нашим срцима гори још од Косовског боја.

Од њих и других српских јунака научићете много тога о храбрости, доброти, сналажљивости, великодушности, праведности и другим витешким врлинама које красе истинске јунаке. Не заборавите да они нису плод пишчеве маште, њихова херојска дела заиста су се догодила. Ови јунаци су стварно постојали, они су ваши преци. У вама тече њихова крв и тихо живе њихова херојска дела. Сваки пут када штитите слабијег, када помажете немоћном, када сте праведни и вредни, када волите своје ближње и своју земљу, они оживе у вама.

Зато децо зароните у штиво које држите у својим рукама и заједно са нашим херојима проживите њихова јунаштва. То искуство ће вам помоћи да једнога дана можда баш ви постанете велики људи и јунаци.

Милош Обилић

ПОДВИГ НАЈВЕЋЕ ХРАБРОСТИ

Турски војници су попут непрегледног мора прекривали Косово поље и докле год је Милошу Обилићу поглед досезао, видео је само шлемове непријатеља који се спремао за бој. А када је оштрим оком уочио шатор султана Мурата, највећи српски јунак храбро и без оклевања кренуо је на пут без повратка. Турски војници су се склањали и правили му пролаз, уверени како иде да се стави под власт султана.

И док је пролазио између њих, радознано су покушавали да добро виде тог великог ратника. Обилић им је изгледао застрашујуће. Изузетно висок, снажног тела и чврстих вилица, деловао је као да има надљудску издржљивост, а достојанствен и сигуран став указивао је на челичну несаломивост. Збуњивао их је његов поносни, тријумфални ход који им је више личио на ход победника него на ход јунака који прелази на њихову страну. Тада су се сетили свих оних прича о његовој непобедивости у биткама и на витешким турнирима.

А српски витез је достојанствено пролазио са својим највернијим јунацима који су спокојно ишли иза њега. Милош је знао да иде у смрт, али се није плашио. Хођао је подигнуте главе, насмејан и с неземаљским сјајем у очима. Радовао се што живот жртвује за очување православне вере и свог поносног народа, за мудрог кнеза Лазара и за своју част. Сетио се како су га на последњој вечери пред вољеним кнезом Лазарем оптужили да ће га издати на Косову пољу. Тада се заветовао да ће учинити готово немогуће, нешто што се дотад никад није догодило: убиће моћног и добро чуваног султана.

Јер знао је да се змија убија ударцем у главу, па је хтео да на исти начин уништи ту огромну змију која се спремала да прождере српски род. Био је сигуран да ће се Турци погубити ако остану без цара и у расулу повући са српске земље. Сав је киптео од жеље да учини тај велики подвиг док су Косовом одјекивале родољубиве песме које је српска војска громко и углас певала.

Удубљен у мисли готово се изненадио што је тако брзо стигао пред раскошан шатор у ком је угледао богато одевеног султана Мурата. Наложили су му да разоружан приђе близу трона како би у знак покорности пољубио Муратове скуте. Султан је био одушевљен јер је веровао да му се велики ратник покорава и да ће након његове предаје без великих губитака однети победу на Косову, али то одушевљење није потрајало. Обилић се муњевито сагао и из чизме извукао скривени нож те је на велико запрепашћење присутних смртоносним убодом прекинуо Муратове снове.

Потом се брзо дочепао султанове сабље и отпочео своју последњу борбу. Највећи српски јунак је невероватно вешто витлао мачем и изненађене Турке, којима ни штитови нису помагали, слагао на траву. С неколико својих преживелих витезова представљао је смртоносно острвце у мору Турака. Настојао је да направи што већи хаос у турској војсци и тако олакша Србима. Непријатељски војници су га нападали попут оса, а он је силовито узвраћао и сви који су се превише приближили његовој десници с уздигнутим мачем пали су поражени. Та његова последња борба изгледала је као ратнички плес који га је попут вихора уздигао на највеће висине херојске славе.

Jan

Милунка Савић

На Солунском фронту

На Солунском фронту су се водиле жестоке борбе. Земља се тресла од граната а фијук метака причињавао је бол у ушима. Ваздух је био испуњен барутом и димом, војници су једва долазили до даха. На том фронту је као војник елитног Гвозденог пука била и једна жена - челична Милунка Савић. Она је са саборцима учествовала у нападима српске војске, силним попут планинских бујица које су незаустављиво пробијале сваку брану.

У критичним тренуцима битке војници би поглед упирали у свог најбољег бомбаша. А Милунка је знала шта треба да чини. Зубима је активирала бомбе, па је из рамена чинила замахе и бацила их једну по једну. Бомбе су падале у широком луку и непогрешиво погађале у центар уништавајући непријатеље.

У кратким предасима између борби Милунка је одлазила у оближњу шуму како би у самоћи сањарила о повратку у своју лепу земљу. Тако је једном, док се замишљена враћала међу саборце, у близини чула бугарску реч батко. Срце је почело да јој удара као лудо. Бистра и интелигентна, одмах је схватила о чему се ради: залутала је на непријатељску страну и испред ње је ров с бугарским војницима.

Била је сама с бомбом у руци и пушком на рамену, а испред ње су били бројни војници под пуном ратном опремом.

Иако узбуђена, мисли су јој биле беспрекорне. Знала је да има два пута. Да покуша немогуће и постане херој, или да бежи док има времена. Одједном као да је до ње допрла чежњива песма српских војника Тамо далеко. Помислила је како се у моменту предаха њени саборци моле Богу само за једно: да што пре стигну у родну Србију. Како силно желе да загрле своје жене, пољубе своју децу. Та чежња да ослободи своју земљу и види своју породицу дала јој је надљудску снагу и храброст.

Решила је да крене у муњевиту акцију. Активирала је бомбу и лукаво узвикнула: *Предајте се! Ојкољени сине!* Одједном је настао мук. Затечени и упалашени, бугарски војници гледали су запањено у Милунку са активираном бомбом, очекујући да сваког тренутка зачују рафале из шуме. Милунка им није дала времена да се приберу већ је громогласно викнула: *Последњи њиш!* *Предајте се!* И Бугари су сви до једног побацали оружје и у паничном страху кренули један преко другог да изађу из рова како би се предали.

Српски војници су у неверици гледали како рову прилазе 23 заробљена бугарска војника, а иза њих с пушком иде њихова Милунка. Онда је настало славље. Сви су запевали своју носталгичну химну Тамо далеко, али овог пута она је у њима будила радост. Осећали су да Србија више није тамо далеко, већ ту, близу. Њихов сан се остваривао. Кроз српску, француску, руску, италијанску и британску војску брзином муње ширила се прича о подвигу младе Српкиње. Њена слава је велика, она је постала најодликовнији војник Великог рата у коме је учествовало више од 70 милиона људи.

Јагуар и Груби

У БИТКИ НА КОШАРАМА

Нека чудна језа ширила се ваздухом. Српски војници су на суровим Проклетијама, планини на граници са Албанијом, спремно очекивали напад терористичке албанске војске зване ОВК. Лежали су у снегу док је мраз штипао њихова тела. Осећали су да се спрема силовит окршај. Ту језиву тишину једино је прекидало завијање вукова у даљини. Било је то страшно јутро на Велики петак. Одједном су се на небу појавиле црвене тачкице, то су биле ракете. У секунди се све затрело. Земља помешана са снегом подигла се у ваздух, а дрвеће ломило од силине бомби и ракета што су падале око њих. Тиме је означен почетак новог Косовског боја. Кад је хладну ноћ сменило магловито јутро, канонаду топова и ракета сменио је напад војске. Иван Васојевић звани Јагуар и Драган Грубић звани Груби били су први на удару јер су се налазили најближе граници са Албанијом.

Кад су полетели меци, Јагуар се брзо попут муње сакрио иза стабла једне букве и оданде повремено пуцао на непријатеља. Непрекидни митраљески рафали избушили су букву иза које се скривао. У тим тренуцима имао је само једну мисао: на караули Кошаре он и његови саборци морају по сваку цену да одбране границу Србије, јер од тога зависи живот њихове отаџбине. Тада је тихо почео да се моли Богу да му помогне. Одједном га је прекинуо добро познати глас његовог другара Грубог: *Време је да их елиминишемо!*

Обрадовани Јагуар био је одмах спреман за акцију. Провирио је и видео где се налази непријатељски митраљез који га је решетао. Онда су њих двојица тихо и брзо кренули да пузе по снежном и блатњавом лишћу. Нечујно су стигли до митраљесца. Но, Груби није успео да пуца на њега, јер је у брзини заборавио да репетира пушку. За то време је непријатељ панично започео рафалну паљбу на Грубог. Овај се брзо бацио, направио колут и легао под дрво те тако спасао живу главу. На сваки шум митраљезац је пуцао час у Грубог, час у Јагуара. У тако опасној ситуацији почела је игра. Јагуар је брзо добацио бомбу Грубом и запуцао у митраљесца. Док му је митраљезац узвраћао, Груби је бацио бомбу на њега и средио га. Убрзо је други Албанац покушао да заузме митраљез, али га је Јагуар исте секунде прострелио.

Потом су запуцали на жбуње одакле су допирали непријатељски гласови. Судећи по насталој тишини, закључили су да су то митраљеско гнездо уништили. Но, брзо им је постало јасно да су опкољени заједно са још неколико пристиглих сабораца. Пошто је Албанаца било много више, Груби и Јагуар су им лукаво направили замку. Нови Облићи почели су да се смеју на сав глас. Гласно, тако да их непријатељи чују, издавали су наређења као да је реч о бројној војсци. Албанци који су знали српски поверовали су да је ту много српских војника. А наши су ту збуњеност искористили да се пробију назад кроз албанске линије и дођу до резервних српских положаја. Јагуар је ишао последњи, чувајући леђа свима. Упркос силним мецима и ракетама успели су да стигну на безбедно.

Одатле су ракетама отерали непријатеље. Тог првог дана борбе на Косову и Метохији непријатељу је било јасно да је Србија неосвојива тврђава и да не могу проћи непробојне зидине храбрих српских војника на Кошарама.

Милош Обилић

Епске песме и легенде о Милошу Обилићу, без сумње највећем јунаку у српској историји, опстале су не само код нас већ и у другим народима, попут бугарског. Ипак, мало је сачуваних историјских извора у којима се помиње благородни витез, али је његово величанствено херојско дело остало живо у народном предању. Према том предању он је заједно с витезовима Миланом Топлицом и Иваном Косанчићем убио добро чуваног турског султана. Његово јунаштво на Косову пољу неизбрисиво је утиснуто у идентитет српског народа, оно је надањивало и надањује сва покољења Срба.

Поред бистрине и промућурности Милоша је красила и једна од најлепших особина – храброст! Захваљујући тој особини и витешким ратничким вештинама извео је подвиг који се ни пре а ни после није десио у дугој турској историји - на бојишту је убио султана, једног од најмоћнијих владара тога доба. Жртвујући себе тим чином изазвао је хаос у непријатељској војсци и спречио страдање нашег народа. Српски витез Милош Обилић пример је оданости и верности до смрти своје војсковођи и своје роду. Показао је како се за дату реч даје живот и бори за слободу, највеће богатство једнога народа.

Кнез Лазар

Кнез Лазар је владао Моравском Србијом (слив три Мораве). Био је велики и мудар владар, нежан муж, примеран отац. Градио је цркве и манастире и унапређивао културу, али је био и вешт војсковођа и ратник. Године 1389. на Косову пољу недалеко од Приштине одлучно се супротставио далеко бројнијој турској војсци која је до тада незауостављиво рушила све пред собом. Он је са својим војницима отишао у смрт како би заштитио свој народ и православну веру. На Косову су погинули и султан Мурат и његов син Јакуб, па су широм европског континента савременици славили победу Срба којом је за извесно време заустављен даљи продор Турака у Европу. Кнез је на тај начин штитио и све нас, његове потомке.

Супротстављајући се султану Мурату, једном од најмоћнијих људи тога доба, показао је да слобода нема цену. Дао је живот због љубави према ближњима. Његов подвиг остао је запамћен као највеличанственији у историји нашега народа, многе генерације Срба надахнуо је да бране своју веру, народ, отаџбину, истину и правду. И данас овај заштитник слабијих надахњује својим витештвом, поносом и пожртвовањем. Бог је њега и његове јунаке наградио вечним животом у рају на небу. То доказује његово тело у манастиру Раваница које је и данас, након више од 600 година, цело и мироточиво.

Деспот Стефан Лазаревић

Стефан Лазаревић је владао Србијом од 1389-1427. године. Свог оца кнеза Лазара наследио је у време које је било претешко за српски народ. Мудрим поступцима и вештом дипломатијом успео је да оснажи измучену српску државу која је била растрзана од великих сила. Захваљујући њему држава је опстала још 70 година после Косовског боја. Поред тога што је био велики државник, деспот је био прослављени витез и књижевник. Имао је почасно место првог витеза, одмах иза највећег европског владара краља Жигмунда, у чувеном европском витешком реду Змаја основаном да брани хришћанске вредности. Изузетне витешке способности показао је у биткама код Никопоља (1396), где је својим продором окончао борбу у корист Турака на чијој је страни ратовао, и код Ангоре (1402) (данашњег турског града Анкаре) где се херојски борио против монголских хорди. Наиме, зарад спаса српске државе која је била у процепу између Турске и Угарске, био је принуђен да се бори на султановој страни баш као што је и његова мајка кнегиња Милица морала да кћерку Оливеру уда за султана Бајазита.

Стефан је био изузетно учен. Написао је чувено дело Слово љубве (Реч о љубави), врхунац српске књижевности средњег века. Деспот је показао како се за свој народ и породицу треба борити без задршке и не штедећи себе. Стефан је пример како се мудрошћу и снажљивошћу може изборити с најтежим ситуацијама.